

Codi: 111017

Assignatura: Estètica II

Tipus: troncal

Crèdits: 6

Cicle: segon

Semestre: segon

Grup: A2

Professorat: Anna Calvera i Sagué

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Llengua: català

Objectius

- Iniciar l'estudiant en la reflexió estètica sobre el present des de diversos punts de vista: un recorregut per les principals tendències estètiques actuals considerant-ne els antecedents històrics i abordant-les des de temàtiques concretes.
- Familiaritzar l'estudiant amb les principals tendències artístiques i les manifestacions estètiques actuals, i animar-lo a practicar la crítica valorativa tot explicant-se les seves preferències estètiques personals.
- Iniciar l'estudiant en la recerca utilitzant Internet i consolidar el sistema de treball propi de la filosofia en la defensa de les seves idees.
- Familiaritzar-lo amb la presentació, defensa en públic i comunicació dels resultats obtinguts en l'estudi i les recerques empreses.

Temari

La comprensió del present i la conceptualització de l'actual.

1. L'època actual. El retrat segons les diverses perspectives d'anàlisi: la globalització, l'horitzó dels límits, la societat de la informació i l'economia del coneixement, el sistema postindustrial, la postmodernitat estètica (art i arquitectura), el paradigma de la complexitat en epistemologia. La tematització estètica dels diversos fenòmens.
2. L'art contemporani. L'evolució de l'art entre els seus dos finals pronosticats: l'art de Hegel a Danto. La institucionalització de l'art, el mercat de l'art, la industrialització de l'art. De les indústries culturals a les indústries creatives.
3. L'estetització de la vida quotidiana.
 - 3.1. Plantejament del problema. L'estètica de la reacció, l'art de la resistència i de la negativitat: la denúncia sistemàtica de fenòmens com

ara la banalització de les manifestacions culturals i de l'espectacularització de la vida. És aquesta l'única opció possible per a la reflexió estètica? El llegat d'Adorno i l'estètica negativa. L'art sense funció.

3.2. El redescobriment del tema de l'experiència estètica: un intent de genealogia del problema (Tatarkiewicz, Dewey, Jauss i l'hermenèutica). Experiència estètica i hedonisme.

3.3. El fenomen de la comunicació i l'espectacularització de la cultura. La societat de masses (Ortega y Gasset). Sobre les possibilitats comunicatives de l'art: l'evolució de la semiòtica i de la seva lectura de la societat (Barthes, Eco, Dorfles i Baudrillard).

4. La pregunta per la tècnica. La irrupció de les noves tecnologies i el seu impacte en el debat artístic. Recorregut pels diversos corrents d'anàlisi i crítica sobre la producció i la tecnologia: els corrents de crítica al sistema industrial (segle XIX anglès), la revolució industrial alemanya i les posicions adoptades (el debat entre civilització i cultura); la reacció esteticista i els formalismes del període del canvi de segle; el funcionalisme com a teoria estètica; la raó instrumental (Weber, Heidegger, Adorno). Pervivència del referent de la *techné* i els processos autopoètics per poder pensar les ciències de l'artificial? (entorn del constructivisme com a paradigma d'anàlisi del real).
5. La vida a ciutat. Les formes urbanes de cultura i de l'art: Baudelaire, Benjamin, Marcuse, Augé, Jameson: la resposta dels arquitectes (Branzi); la ciutat dels serveis i del coneixement (Castells).
6. L'estètica en el projecte de la modernitat: el debat entre modernitat i postmodernitat. La modernitat i les seves fases. L'estètica en el projecte il·lustrat (el llegat de Hegel i de la il·lustració). L'autonomia de l'estètica. La seva capacitat axiològica en el camí vers la seva autonomia en relació amb l'ètica: els formalismes esteticistes. La conceptualització dels moments de crisi. El fenomen dels canvis de segle (XIX-XX i XX-XXI). Les definicions de la postmodernitat i la seva condició.

Bibliografia bàsica i de consulta

AUMONT, J. *La estética hoy*. Madrid: Cátedra, 2001 [1998].

BOZAL, Valeriano (ed.). *Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas*. 2 vol. Madrid: Visor, 1996.

ECO, Umberto. *Historia de la belleza*. Barcelona: Lumen, 2004 [2002].

GOMBRICH, E. *Historia del arte*. Madrid: Alianza. Hi ha moltes reedicions.

MARCHÁN FIZ, Simón. *La estética en la cultura moderna*. 2a ed. Madrid: Alianza, 1987; 1a ed. Barcelona: Gustavo Gili, 1982. Hi ha una 3a edició.

PERNIOLA, Mario. *La estética del siglo xx*. Madrid: Visor-La Balsa de la Medusa, 2001 [1997].

PUJOL, J. M. i SOLA, Joan. *Ortotipografia. Manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*. Barcelona: Columna, 1995. Llibre que ensenya com preparar textos en ordinador i que explica l'origen de les convencions tipogràfiques i ortogràfiques.

SOURIAU, Étienne. *Diccionario Akal de Estética*. Madrid: Akal, 1998 [1990].

TATARKIEWICZ, Wladyslaw. *Historia de seis ideas*. Madrid: Tecnos, 1987.

VALVERDE, José M. *Breve historia y antología de la estética*. Barcelona: Ariel, 1990.

—. *Vida y muerte de las ideas. Pequeña historia del pensamiento occidental*. Barcelona: Planeta, 1980. Consulteu les obres completes a l'Editorial Trotta, Madrid.

XIRAU, R i SOBREVILLA, D. *Estética. Enciclopedia Iberoamericana de Filosofía*. Madrid: Trotta, 2003.

Els textos originals i de referència corresponents a cada bloc s'especificaran durant el curs. També s'especificaran les activitats complementàries que haurà de desenvolupar l'estudiant.

Sistema d'avaluació

Sistema d'avaluació continuada que tindrà en compte la participació de l'estudiant a l'aula en règim de seminari, la seva intervenció en les activitats complementàries presentades i el lliurament de la feina desenvolupada mitjançant una memòria de conjunt. Així mateix, se li demanarà el lliurament d'un petit article sobre l'aspecte del programa i l'autor sobre el qual hagi aprofundit més al llarg del curs.

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant

Amb aquest curs s'ha volgut experimentar el sistema de docència propi dels crèdits ECTS i la convergència europea. L'estudiant, doncs, disposarà d'un pla docent per a l'assignatura on veurà programades les activitats d'aprenentatge.
